

Convenis – Conveni

CONVENI II Protocol marc de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i XNET per a difondre i enfortir la Bústia ètica i de bon govern de l'Ajuntament de Barcelona com a paradigma de canal de comunicacions que garanteix la confidencialitat i l'anonimat dels comunicants i alertadors i com a eina pionera en la lluita contra el frau i la corrupció.

Barcelona,

REUNITS

D'una banda, la Il·lustríssima Sra. Laia Bonet Rull, tercera tinenta d'Alcaldia, nomenada per Decret d'Alcaldia de 10 de juliol de 2019, actuant en nom i representació de l'AJUNTAMENT DE BARCELONA (en endavant, "AJUNTAMENT"), facultada per acord de la Comissió de Govern de 19 de gener de 2023, i assistida en aquest acte per l' Im. Sr. Jordi Cases Pallarès, secretari general de l'Ajuntament de Barcelona, en exercici de funcions de fedatari i assessor legal preceptiu segons disposa el RD 128/2018, de 16 de març, regulador del Règim Jurídic dels Funcionaris d'Administració Local amb habilitació nacional i l'article 92 bis de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local.

D'altra banda, el Institut per a la Cultura Democràtica a l'Era Digital responsable del projecte XNET (a partir d'ara Xnet) , amb N.I.F. número G62138946, inscrita al Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya el 30 de desembre de 1999 i amb domicili social al carrer St. Pau 58 Baixos - 08001 de Barcelona, representada, en aquest acte, pel seu President, el Sr. Sergio González.

MANIFESTEN

I.- Que l'Ajuntament de Barcelona ha posat en relleu reiteradament el seu compromís amb l'adopció de mesures que millorin la confiança de les persones en les institucions i en els seus representants, la garantia de la integritat institucional, l'accés a la informació pública i el rendiment de comptes.

Que amb aquest objectiu ha dissenyat mesures per enfortir la integritat del sector públic municipal, afavorint el compliment dels principis i les regles ètiques i de bon govern i administració que han de seguir els càrrecs electes i el personal al servei dels òrgans i les entitats municipals.

Que, entre d'altres, l'Ajuntament de Barcelona va crear i posar en marxa, al gener de 2017, la Bústia ètica i de bon govern (en endavant, la Bústia) per tal de reforçar la gestió pública. L'òrgan gestor de la Bústia és la Direcció de Serveis d'Anàlisi i l'instrument jurídic que dona seguretat jurídica, tant a la eina com a la seva gestió i funcionament, el constitueixen les Normes Reguladores de la Bústia Ètica i de Bon Govern aprovades a l'octubre de 2016.

Que la Bústia, avançant-se a l'aprovació de la Directiva Europea 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019 relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió, neix amb la finalitat de facilitar que qualsevol persona o servidor públic pugui comunicar, de manera confidencial o anònima (si així ho vol) conductes dutes a terme per l'Administració municipal i que esdevinguin contràries al dret, als principis o les regles ètiques i de bon govern i administració, determinats en l'ordenament jurídic vigent amb plena garantia d'indemnitat.

Que l'Ajuntament de Barcelona és conscient que les finalitats d'enfortir la integritat del sector públic municipal i d'afavorir el compliment dels principis i les regles ètiques i de bon govern i administració, requereixen l'impuls de la integritat i l'ètica pública, a més del foment d'una cultura de bones pràctiques i de rebuig del frau i la corrupció. Resultant de gran importància per assolir aquests objectius la col·laboració i participació de la societat civil.

II.- Que Xnet és un projecte del Institut per a la Cultura Democràtica a l'Era Digital, una entitat amb personalitat jurídica, amb plena capacitat d'obrar i sense ànim de lucre. Entre els objectius de Xnet es troba el desenvolupament d'eines i mecanismes de participació social i col·laboració ciutadana, el seu ús i la formació en el desenvolupament de les esmentades eines, així com de qualsevol metodologia o eina que aprofundeixi en la millora de la qualitat democràtica i la defensa activa dels interessos dels ciutadans, la defensa activa del dret a la lliure informació, facilitant canals per a que la ciutadania pugui facilitar informació que serveixi per a la detecció d'abusos i males pràctiques a les institucions públiques i privades, la promoció de la normalització legislativa de marcs que protegeixin aquest dret a saber del ciutadà i l'ús social de les noves tecnologies i internet. Xnet té experiència en la lluita contra la corrupció i és impulsor de la proposició de llei de protecció integral de l'alertador que es va debatre al Parlament Català amb el suport majoritari dels partits polítics.

Que Xnet va ser la impulsora de l'adequació de la Bústia del Ajuntament de Barcelona a les tecnologies que permeten que pugui ser un canal segur i anònim a l'entorn digital.

III.- El dispositiu digital de la Bústia Ètica i de Bon Govern va ser desenvolupada e implementada per l'Ajuntament de Barcelona, a través de la Direcció de Serveis d'Anàlisi (de la que és el seu òrgan gestor), els serveis informàtics del Consistori (Institut Municipal d'Informàtica) i de Xnet. De fet, la Bústia s'inspira en la bústia de Xnet i l'Ajuntament va rebre l'assessorament desinteressat dels membres d'aquesta plataforma durant tot el període de creació de l'eina.

La Bústia permet a la ciutadania i al propi personal municipal posar en coneixement de l'Ajuntament conductes que poden resultar contràries a dret i als principis ètics i de conducta, garantint la confidencialitat, l'anonimat i la indemnitat del comunicador.

Aquestes denúncies o informacions es poden enviar de forma nominal i en el cas de que així ho decideixi l'informador, de forma anònima i segura, per vèncer el temor de rebre qualsevol tipus de càstig o represàlia mitjançant la xarxa d'anonimització Tor. I en aquest sentit compleix els estàndards internacionals per garantir la protecció dels comunicants i alertadors alineant-se amb el que disposa la Directiva Europea 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019 relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió, el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del

Consell, de 27 de abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en el que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.

La Bústia ètica i de bon govern de l'Ajuntament de Barcelona es converteix així, en la primera eina d'aquestes característiques implementada en les administracions de Catalunya i de tot l'estat Espanyol.

Entre els objectius de la Bústia ètica i de bon govern destaquen:

- Fomentar i millorar el bon govern i les bones pràctiques en la gestió pública.
- Prevenir la corrupció o qualsevol altra mala pràctica lesiva per al bon govern de la ciutat de Barcelona.
- Afavorir que es compleixin els principis o regles ètiques, d'honestedat i de bon govern i administració que han de seguir els càrrecs electes i el personal al servei dels òrgans i les entitats municipals incloses en l'àmbit d'aplicació de la present disposició.
- Contribuir a fomentar les conductes indicades anteriorment, prioritzant la prevenció per sobre de les conductes reactives.
- Promoure la col·laboració entre l'Administració municipal, la ciutadania i el propi personal municipal per cultivar i promoure els valors ètics en la gestió pública a través de la participació.

IV.- El codi de la Bústia és lliure, modificable i replicable, sempre que es reconegui i s'indiqui expressament l'autoria, en parts iguals, d'Xnet i de l'Ajuntament de Barcelona, indicant la següent frase a peu de pàgina: "Eina creada per Xnet i Ajuntament de Barcelona. Powered by Globaleaks" i es formalitzi el corresponent protocol en tal sentit.

Per tal d'establir una via de col·laboració per a difondre i enfortir la Bústia ètica i de bon govern de l'Ajuntament de Barcelona com a paradigma de canal de comunicacions que garanteix la confidencialitat i l'anonimat dels comunicants i alertadors i com a eina pionera en la lluita contra el frau i la corrupció es va signar al 2019 el primer protocol marc de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i la plataforma ciutadana Xnet. Aquesta col·laboració vol mantenir-se ja que ha demostrat, durant aquests anys, ser molt útil i profitosa de cara a la materialització dels objectius perseguits.

La Bústia va entrar en funcionament el 20 de gener de 2017 i durant aquest temps ha estat ja implementada per l'Oficina Antifrau de Catalunya i per l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Lleida, l'Ajuntament de Manresa i Terrassa, les Universitats Pompeu Fabra i la Universitat de Barcelona i la empresa pública Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. La Bústia també ha sigut replicada, com a canal intern, pel Consello de Contes de Galicia i en ella s'inspira el "Buzón de Colaboración" de la Comissió Nacional del Mercat i de la Competència. Així mateix, han signat el corresponent protocol per la seva implementació: l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Ajuntament de Mollet del Vallès, l'Ajuntament de Tiana i l'Oficina Antifrau de les Illes Balears. A més, a hores d'ara, altres Administracions i entitats públiques i privades han manifestat el seu interès per implementar-la.

De manera que transcorreguts gaire bé 5 anys des de la seva posada en marxa s'ha constatat el seu efecte expansiu a altres Institucions i Administracions no només dins de l'àmbit de Catalunya sinó també a de tot l'Estat Espanyol. Per això, amb l'objectiu de continuar difonent la Bústia com una eina de control del poder i de l'ètica pública que afavoreixi la prevenció de males pràctiques i la generació de vincles de confiança entre la ciutadania i les institucions, les parts creuen convenient l'elaboració d'aquest nou protocol marc de col·laboració per continuar la tasca duta a terme conjunta i exitosament fins ara. Aquest II Protocol de col·laboració permetrà, a més, continuar posant en comú el coneixement i les experiències pràctiques en matèria de protecció dels alertadors i de denuncia de la corrupció que facilitin a la ciutadania la comunicació, de manera anònima, confidencial i segura, de conductes realitzades per les administracions públiques i si escau, també per les entitats del sector privat (en els termes de la citada Directiva Europea 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019) que esdevinguin contràries a dret, als principis o a les regles ètiques i de bon govern i administració, determinats en l'ordenament jurídic vigent i en especial les referides als canals o bústies de denúncies.

En virtut del que s'ha exposat i en el marc de la legislació vigent, les parts acorden subscriure el present protocol de conformitat amb les següents:

CLÀUSULES

Primera.- Objecte

L'objecte d'aquest acord és mantenir entre l'Ajuntament de Barcelona i Xnet la col·laboració per:

- difondre i enfortir la Bústia ètica i de bon Govern de l'Ajuntament de Barcelona com a paradigma de canal de comunicacions que garanteixi als comunicants i alertadors la possibilitat d'escollir entre la confidencialitat i l'anonimat i com a eina pionera en la lluita contra el frau i la corrupció
- afavorir la implementació i posada en marxa de la Bústia en altres administracions i entitats públiques i, si s'escau, en entitats del sector privat, d'acord amb l'esperit amb el qual va ser creada amb codi lliure, modificable i replicable, i sempre que es reconegui i es mencioni expressament l'autoria, en parts iguals, de Xnet i de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta implementació es realitzarà mitjançant la signatura del corresponent protocol de reconeixement, i serà necessari que la part adherida indiqui la següent frase en el peu de pàgina de l'eina i dels protocols d'actuació relacionats: "Eina creada per Xnet i Ajuntament de Barcelona. Powered by Globaleaks".
- posar en comú i compartir coneixement i experiències pràctiques i tècniques que permetin l'actualització continua de la Bústia i la implementació de les novetats que en matèria de protecció de denunciants i alertadors es vagin generant en el panorama nacional i internacional. Això amb la finalitat que la ciutadania pugui comunicar de manera confidencial i segura conductes de les administracions o d'altres entitats públiques i, si s'escau, en entitats del sector privat que esdevinguin contràries a

l'interès general, al dret, o als principis o les regles ètiques i de bon govern i administració, determinats en l'ordenament jurídic vigent.

Segona.- Implementació de la Bústia a altres Administracions i entitats públiques i, si s'escau, entitats del sector privat mitjançant protocols específics de reconeixement i/o d'adhesió.

Qualsevol Administració, entitat pública o, si escau, entitat del sector privat pot sol·licitar la seva voluntat de implementar la Bústia a l'Ajuntament.

Les Administracions, entitats públiques i, entitats del sector privat que implementin la Bústia signaran un dels tres documents següents:

- a) el Protocol per a la implementació de l'estructura de la Bústia ètica i de bon govern de l'Ajuntament de Barcelona, identificat com Annex I, en el que el l'entitat adherida es compromet a reconèixer l'autoria de l'eina i l'Ajuntament i Xnet aporten la seva informació i experiència per a la implementació de la Bústia.
- b) el Protocol per a la implementació de l'estructura de la Bústia ètica i de bon govern de l'Ajuntament de Barcelona, identificat com Annex II, en el que el l'entitat adherida es compromet a reconèixer l'autoria de l'eina.
- c) el Protocol per a la implementació de l'estructura de la Bústia ètica i de bon govern de l'Ajuntament de Barcelona, identificat com Annex III, en el que l'Ajuntament i Xnet aporten la seva informació i experiència per a la implementació de la Bústia i l'entitat adherida es compromet a reconèixer l'autoria de l'eina i també a col·laborar en els objectius de promoure la xarxa a favor de la transparència i bon govern i defensar la cultura de bon govern.

El procediment de subscripció i el contingut dels citats protocols s'ajusten a les previsions normatives en vigor.

Tercera.- Aspectes econòmics

La formalització d'aquest Protocol d'Intencions no implica obligacions econòmiques per a cap de les parts que el signen ni preveu transferència de recursos financers entre aquestes.

Quarta.- Vigència

Aquest protocol té una vigència de quatre anys prorrogables per uns altres quatre anys més excepte denuncia expressa d'alguna de les parts mitjançant comunicació escrita al menys un mes d'antelació abans que expiri el referit període. Això, sense perjudici del manteniment del reconeixement de la coautoria de Xnet en la creació la Bústia Ètica i de Bon Govern a peu de pàgina de l'eina i dels protocols d'actuació relacionats.

En prova de conformitat, els representants d'ambdues parts signen aquest Acord en lloc i la data de l'encapçalament

Segueixen les signatures de les persones intervinents, la darrera de les quals és de data 6 de febrer de 2023.

Sra. Laia Bonet, tercer tinent d'Alcaldia de l'Excm. Ajuntament de Barcelona.

Sr. Jordi Cases i Pallarès, secretari general de l'Excm. Ajuntament de Barcelona.

Sr. Sergio González, president Institut per a la Cultura Democràtica a l'Era Digital responsable del projecte XNET.

*** Els annexos I, II i III d'aquest protocol estan en annex d'aquest anunci.